

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pani Katarzyna Lubnauer – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Urszula Witkowska – naczelnik Wydziału Efektów Kształcenia w Departamencie Kształcenia Ogólnego i Transformacji Cyfrowej, tel. (22) 34 74 397, adres e-mail: urszula.witkowska@men.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 2024-07-25</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac – UD74</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw przewiduje zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.), zwanej dalej „uso”;
- 2) ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 152 z późn. zm.), zwanej dalej „usio”;
- 3) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.), zwanej dalej „upo”;
- 4) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, z późn. zm.);
- 5) ustawach zmieniających uso: ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245, z późn. zm.) i ustawie z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1116, z późn. zm.).

I. Zmiany w uso:

1. Wzmocnienie rzetelności sprawdzania prac egzaminacyjnych i przeprowadzania egzaminów z wykorzystaniem komputerów.

Proponuje się wprowadzenie funkcji egzaminatora-weryfikatora (egzaminatora drugiego sprawdzania) i operatora pracowni informatycznej, jako osób biorących udział w przeprowadzaniu egzaminów zewnętrznych. Od początku funkcjonowania systemu egzaminacyjnego w składzie każdego zespołu egzaminatorów uwzględnia się osobę, której zadaniem jest weryfikowanie poprawności sprawdzenia określonej próbki prac każdego egzaminatora, jako mechanizmu kontrolnego jakości pracy egzaminatorów. Obecnie egzaminatorzy-weryfikatorzy funkcjonują jako „zwykli” egzaminatorzy i tak też są wynagradzani. Konieczne jest również wprowadzenie operatora pracowni informatycznej, jako osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowni komputerowej do przeprowadzenia części pisemnej i części praktycznej (dokumentacja przy komputerze) egzaminu zawodowego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu maturalnego z informatyki. Dyrektorzy szkół, nauczyciele oraz egzaminatorzy zwracają uwagę, że osoby odpowiedzialne za sprawne funkcjonowanie komputerów i innych urządzeń podczas przeprowadzania egzaminów, w tym zapewnienie funkcjonującego i zgodnego z wytycznymi połączenia sieciowego i właściwego, zgodnego z wytycznymi, przygotowania sieci wewnętrznej w miejscu przeprowadzania danego egzaminu, nie otrzymują za to zadanie żadnego wynagrodzenia mimo, że są to czynności dodatkowe, wykonywane na potrzeby przeprowadzenia egzaminów zewnętrznych. Celem omawianej zmiany jest zatem określenie w przepisach zadań egzaminatorów-weryfikatorów i operatorów pracowni informatycznej.

2. Wprowadzenie przepisów dotyczących systemów informatycznych wykorzystywanych do obsługi przeprowadzania egzaminów zewnętrznych; cyfryzacja egzaminów zawodowych.

Przepisy uso w rozdziale 3b zawierają minimalne regulacje dotyczące przeprowadzania egzaminów zewnętrznych z wykorzystaniem systemów informatycznych. Obecnie działania związane z przeprowadzeniem egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminów eksternistycznych, egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie odbywają się z wykorzystaniem odpowiedniego systemu informatycznego. Są to: dla egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminów eksternistycznych w przedmiotów ogólnokształcących – SIOEO; dla egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz egzaminu eksternistycznego zawodowego – SIOEZ. Uregulowanie najważniejszych kwestii dotyczących systemów informatycznych na poziomie ustawy jest niezbędne. Uregulowanie tej kwestii w ustawie pozwoli również zapewnić stabilne finansowanie tych systemów informatycznych.

W projekcie proponuje się również wprowadzenie rozwiązania umożliwiającego przeprowadzanie części praktycznej egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego. Część pisemna egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest przeprowadzana z wykorzystaniem elektronicznego systemu

przeprowadzania egzaminu zawodowego już od 2020 r.

3. Rozszerzenie katalogu kosztów dofinansowywanych ze środków Funduszu Pracy związanych z przeprowadzeniem egzaminu zawodowego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i zwiększenie wysokości kwoty przeznaczonej na to dofinansowanie za jednorazowe przystąpienie do egzaminu z każdej kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie.

Od 2019 r. ze środków Funduszu Pracy dofinansowuje się koszty przygotowania i przeprowadzenia egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. W związku z wprowadzeniem proponowanych rozwiązań dotyczących egzaminatorów-weryfikatorów i operatorów pracowni informatycznej istnieje konieczność rozszerzenia katalogu kosztów dofinansowywanych ze środków Funduszu Pracy związanych z przeprowadzeniem egzaminu zawodowego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie o koszty związane z wynagradzaniem wskazanych osób. Wprowadzenie powyższej zmiany, wprowadzenie od 2020 r. obowiązku przystąpienia do egzaminu zawodowego m.in. uczniów techników i branżowych szkół I i II stopnia, wzrost minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego, będącej podstawą do określenia wynagrodzenia egzaminatorów i asystentów technicznych biorących udział w przeprowadzeniu egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, a także wzrost inflacji w ostatnich latach, spowodowały ponad dwukrotny wzrost kosztów przeprowadzania części praktycznej egzaminów zawodowych i egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie w modelu „w” (z wykonaniem) z 3,35 mln zł w 2019 r. do 7,20 mln zł w 2023 r. Stąd również konieczność zwiększenia, od 2024 r., wysokości kwoty przeznaczonej na dofinansowanie z Funduszu Pracy za jednorazowe przystąpienie do egzaminu z każdej kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie. Zmiana ta nie wpłynie na ustawowy limit 50 mln zł określony w art. 109j ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475 i 742).

4. Rozszerzenie przesłanek umożliwiających skreślenie egzaminatora z ewidencji egzaminatorów.

Konieczne jest dodanie przesłanki umożliwiającej skreślenie z ewidencji egzaminatorów egzaminatora w przypadku jego śmierci (art. 9c ust. 5 uso), czyli wprowadzenia analogicznego rozwiązania, jak w przypadku arbitrów i rzeczoznawców. W obecnym stanie prawnym brak wspomnianej przesłanki powoduje, że w ewidencji egzaminatorów są nadal osoby, które faktycznie nie mogą pełnić roli egzaminatora. Z podobnych względów proponuje się uszczegółowienie art. 9c ust. 5 uso dotyczącego nieusprawiedliwionego nieuczestniczenia w okresowych szkoleniach egzaminatorów, organizowanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne. Dzięki proponowanym zmianom z ewidencji egzaminatorów skuteczniej będą skreślani tzw. „nieaktywni” egzaminatorzy, którzy nie interesują się uczestnictwem w szkoleniach ogłaszanych m.in. na stronach internetowych okręgowych komisji egzaminacyjnych.

5. Przesądzenie o możliwości wyboru dowolnego języka obcego nowożytnego zdawanego jako przedmiot obowiązkowy.

Obecnie przepisy uso stanowią, że wybór przedmiotu dodatkowego, do którego absolwent przystępuje na egzaminie maturalnym, nie jest zależny od typu szkoły, do której absolwent uczęszczał, ani od przedmiotów, których uczył się w tej szkole (z wyjątkiem absolwentów oddziałów dwujęzycznych, którzy już obecnie mają obowiązek przystąpienia do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym jako przedmiotu dodatkowego). Ponieważ przepisy uso regulują tę zasadę wprost tylko w odniesieniu do przedmiotów dodatkowych, część dyrektorów szkół wywodzi z tego, że w przypadku języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego absolwent może dokonać wyboru wyłącznie spośród tych języków obcych nowożytnych, których uczył się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych (taka zasada obowiązuje w przypadku egzaminu ósmoklasisty). W przypadku egzaminu maturalnego intencją ustawodawcy nigdy nie było takie rozwiązanie. Konieczne jest zatem doprecyzowanie przepisów odnoszących się do wyboru języka obcego nowożytnego na egzaminie maturalnym również jako przedmiotu obowiązkowego.

6. Zobowiązanie absolwentów oddziałów i szkół dwujęzycznych do przystępowania do egzaminu maturalnego z przedmiotu dodatkowego z tego języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym, którego uczyli się w szkole lub oddziale dwujęzycznym.

Obecnie obowiązujące przepisy zobowiązują absolwentów szkół lub oddziałów dwujęzycznych do przystąpienia do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie dwujęzycznym – jako przedmiotu dodatkowego. Przepisy nie precyzują jednak, jaki to ma być język, co prowadzi do sytuacji, w której np. absolwent oddziału dwujęzycznego z językiem hiszpańskim przystępuje do egzaminu maturalnego na poziomie dwujęzycznym z dowolnego języka obcego nowożytnego (np. z języka francuskiego), a do egzaminu z języka hiszpańskiego, którego uczył się w szkole w zdecydowanie większym wymiarze godzin, przystępuje na poziomie rozszerzonym. Tym samym konkuruje w rekrutacji na studia z osobami, które uczyły się tego języka (np. hiszpańskiego) w dużo mniejszym wymiarze godzin. W przypadku absolwentów oddziałów dwujęzycznych – w zakresie wyboru języka obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego – zasadą powinien być obowiązek przystąpienia do egzaminu z tego języka, którego uczyli się w szkole w zakresie dwujęzycznym, w zwiększonym wymiarze godzin.

- 7.** Ujednolicenie przepisów dotyczących sposobu przekazywania informacji o unieważnieniu egzaminu.
W rozdziale 3b uso są przewidziane rozwiązania dotyczące unieważnienia pracy egzaminacyjnej odpowiednio egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej, w przypadku stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązania zadania lub zadań przez ucznia, słuchacza albo absolwenta lub występowania w pracy egzaminacyjnej ucznia, słuchacza albo absolwenta jednakowych sformułowań wskazujących na udostępnienie rozwiązań innemu uczniowi, słuchaczowi albo absolwentowi lub korzystanie z rozwiązań innego ucznia, słuchacza albo absolwenta. Unieważnienie pracy egzaminacyjnej z danego przedmiotu ma bardzo niekorzystny wpływ na wyniki uzyskane z całego egzaminu. Uruchamiając procedurę unieważnienia dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej, za pośrednictwem dyrektora szkoły, najpierw przekazuje zainteresowanym informację o zamiarze unieważnienia ich pracy egzaminacyjnej. Uczeń, słuchacz lub absolwent mają możliwość dokonania wglądu do dokumentacji stanowiącej podstawę do wszczęcia procedury unieważnienia i złożenia wyjaśnień w sprawie. Jednocześnie, pisemną informację o podjętej już decyzji o unieważnieniu dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazuje bezpośrednio uczniowi, słuchaczowi lub absolwentowi. Dyrektor szkoły posiada lepszy kontakt ze swoimi uczniami, słuchaczami i absolwentami oraz ich rodzicami (np. zna adres zamieszkania, ma kontakt telefoniczny), stąd jest zasadne, aby dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej przekazał informację o unieważnieniu również za pośrednictwem dyrektora szkoły.
- 8.** Skrócenie terminu umożliwiającego dokonanie wglądu do pracy egzaminacyjnej na egzaminie zawodowym.
Art. 44zzzt uso reguluje, że zdający lub jego rodzice mogą dokonać wglądu do zadań i udzielonych odpowiedzi – w przypadku części pisemnej egzaminu zawodowego oraz karty oceny – w przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego, w terminie 6 miesięcy od dnia wydania przez okręgową komisję egzaminacyjną certyfikatu kwalifikacji zawodowej lub informacji o wynikach egzaminu zawodowego. Z dotychczasowej praktyki wynika, że absolwenci wykazują duże zainteresowanie wglądem do prac egzaminacyjnych szczególnie w pierwszym miesiącu po otrzymaniu wyników (w omawianym okresie toczą się jeszcze zazwyczaj postępowania rekrutacyjne do szkół kolejnego etapu edukacyjnego). W kolejnych miesiącach zainteresowanie wglądem do prac egzaminacyjnych jest sporadyczne. W związku z tym, że egzaminy zawodowe odbywają się w dwóch sesjach w ciągu roku (np. LATO i ZIMA), możliwość dokonywania wglądu przez tak długi okres (6 miesięcy) może powodować różne komplikacje. Obecnie zdarzają się sytuacje, że osoba dokonująca wglądu do swojej pracy egzaminacyjnej po sesji egzaminacyjnej egzaminu zawodowego (np. po sesji LATO) już wcześniej przystąpiła do egzaminu w kolejnej sesji egzaminacyjnej (np. sesja ZIMA) i otrzymała dwa różne wyniki egzaminu zawodowego. Omawiana sytuacja może generować wątpliwości co do rzeczywistego wyniku egzaminu i tym samym niejasny jest sposób postępowania z wydanymi dokumentami. Biorąc powyższe pod uwagę jest uzasadnione skrócenie terminu umożliwiającego dokonanie wglądu do pracy egzaminacyjnej.
- 9.** Zgodnie z art. 22a ust. 4 uso program wychowania przedszkolnego i programy nauczania mogą obejmować treści nauczania wykraczające poza zakres treści nauczania ustalonych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, treści nauczania ustalonych dla danych zajęć edukacyjnych w podstawie programowej kształcenia ogólnego albo treści nauczania ustalonych w formie efektów kształcenia dla danego zawodu w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego albo podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego. Proponuje się, aby w przypadku programów nauczania wskazane było, które treści nauczania planowane do realizacji wykraczają poza zakres treści nauczania ustalonych w odpowiedniej podstawie programowej. Ułatwi to dyrektorowi szkoły i radzie pedagogicznej ustalenie szkolnego zestawu programów nauczania w sposób uwzględniający warunek określony w art. 22a ust. 5 uso, tj. zgodnie z którym program wychowania przedszkolnego i programy nauczania powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów, dla których są przeznaczone.
- 10.** Doprecyzowanie warunków dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.
Wyłączenie z procesu dopuszczenia podręczników typu repetycyjnego (repetytoriów), których celem jest powtarzanie i utrwalanie treści nauczania, z ukierunkowaniem na wykonywanie zadań typu egzaminacyjnego.
- 11.** Wprowadzenie wymogu graficznego oznaczenia w podręcznikach treści wykraczających poza zakres ustalony w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danych zajęć na danym etapie edukacyjnym.
Zmiana ma na celu ułatwienie uczniom korzystania – uczenia się z pomocą podręcznika przez wskazanie, które treści w podręczniku są ponadprogramowe, tj. wykraczają poza zakres ustalony w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danych zajęć na danym etapie edukacyjnym.
- 12.** Nałożenie na wydawców obowiązku zapewnienia cyfrowych odzwierciedleń podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego w postaci papierowej na podstawie wniosków złożonych przed dniem 1 stycznia 2020 r., w przypadku kolejnych niezmienionych wydań, wraz z obowiązkiem poinformowania o tym fakcie i wskazaniem adresu strony internetowej lub rodzaju informatycznego nośnika danych, na których jest udostępnione cyfrowe

odzwierciedlenie danego podręcznika. Wymóg dotyczący zapewnienia uczniom dostępu do cyfrowego odzwierciedlenia podręcznika papierowego powinien dotyczyć wszystkich podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego i ma na celu zapewnienie uczniom dostępu do zakupionego podręcznika w obu postaciach – papierowej i cyfrowej.

13. Zmodyfikowanie przesłanek fakultatywnych umożliwiających skreślenie rzeczoznawcy z listy prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania polegające na wykreśleniu przesłanki umożliwiającej skreślenie rzeczoznawcy z listy w przypadku dwukrotnej odmowy (bez uzasadnienia), sporządzenia opinii oraz wzmocnienie przesłanki odnoszącej się do terminowości sporządzanych opinii. Zmiana ma na celu rozszerzenie zakresu możliwości skreślania z listy rzeczoznawców tych rzeczoznawców, którzy nieterminowo sporządzają opinie ze względu na istotne znaczenie terminowości opiniowania podręczników dla prawidłowości postępowania w sprawie dopuszczenia podręcznika do użytku szkolnego. Rezygnacja z możliwości skreślania rzeczoznawcy z listy z powodu odmowy sporządzenia opinii jest spowodowana tym, że w kontaktach z rzeczoznawcami są wykorzystywane m. in. środki komunikacji elektronicznej, a zatem stosowanie tego przepisu byłoby utrudnione ze względu na fakt, że nie można jednoznacznie stwierdzić czy brak informacji zwrotnej jest równoznaczny z odmową.
14. Konieczność uwzględnienia zmian w pisowni, wynikających z Komunikatu Rady Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 10 maja 2024 r., w kolejnych niezmiennych wydaniach podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego do dnia 31 grudnia 2025 r. tj. przed dniem 1 stycznia 2026 r. kiedy te zmiany zaczną obowiązywać.
15. Konieczność uwzględnienia uwag Rządowego Centrum Legislacji w zakresie przepisów *uso* dotyczących wydawania dyplomów zawodowych lub dyplomów potwierdzających kwalifikacje zawodowe osobom, które kształcenie zawodowe realizowały w oparciu o różne podstawy programowe kształcenia w zawodach w celu właściwego podziału materii między ustawę a rozporządzenie.
16. Konieczność uwzględnienia uwag Rządowego Centrum Legislacji w zakresie uzupełnienia upoważnienia ustawowego zawartego w art. 90u *ust.* 4 pkt 5 *uso* o upoważnienie do określenia w rozporządzeniu sposobu monitorowania i oceny realizacji zadań w ramach programu Rady Ministrów mającego na celu wspomaganie organów prowadzących szkoły, inne formy wychowania przedszkolnego lub placówki w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki lub w podnoszeniu poziomu dyscypliny w szkołach, innych formach wychowania przedszkolnego lub placówkach, w tym składania sprawozdań z realizacji tego programu.
17. Uzupełnienie art. 94ba *uso* dotyczącego zlecenia Instytutowi Badań Edukacyjnych w Warszawie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wykonywania zadań z zakresu oświaty i wychowania, w szczególności badań, analiz, ekspertyz, raportów i not. Konieczne jest uzupełnienie tego przepisu w zakresie dotyczącym udziału przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oświatowych w takich badaniach. Brak regulacji prawnych w tym zakresie znacząco utrudnia organizację i prowadzenie badań edukacyjnych, które stanowią doskonałe narzędzie ewaluacji jakości kształcenia oraz instrument niezbędny do prowadzenia polityki oświatowej na poszczególnych szczeblach (centralnym, regionalnym, lokalnym).

II. Zmiany w *usio*:

18. W *usio* dodaje się podstawę prawną do gromadzenia w bazie danych systemu informacji oświatowej, zwaną dalej „bazą danych SIO”, danych szkół o adresach innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz o adresach miejsc innych niż szkoła, w których jest przeprowadzany egzamin ósmoklasisty i egzamin maturalny. Konieczność zmiany przepisów *usio* wynika m.in. z potrzeby uporządkowania i unormowania gromadzenia danych adresowych szkół w bazie danych SIO przez dodanie ich do zbioru danych o szkołach i placówkach oświatowych, czyli Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych (RSPO), który jest jedną z części składowych tego systemu. Gromadzenie danych adresowych szkół jest również konieczne ze względu na potrzeby związane z organizacją egzaminów zewnętrznych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, stąd proponuje się również dodanie podstawy prawnej do pozyskiwania takich danych z bazy danych SIO przez okręgowe komisje egzaminacyjne. Celem poprawnego gromadzenia danych w układzie chronologicznym zakres danych dziedzinowych ucznia gromadzonych w bazie danych SIO rozszerza się o datę rozpoczęcia i datę zakończenia realizacji zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz związanych z wczesnym wspomaganie rozwoju i kształceniem specjalnym, o których mowa w art. 12 pkt 6–12 *usio*. Dla zapewnienia poprawności i integralności danych o uczniach i nauczycielach, które są gromadzone w bazie danych SIO w zbiorach danych ucznia oraz nauczyciela proponuje się rozszerzenie ich zakresu o dane, które będą pozyskiwane z rejestru PESEL do bazy danych SIO, tj. o informację o dacie zgonu albo dacie znalezienia zwłok ucznia albo nauczyciela. Ponadto, celem ochrony danych identyfikacyjnych oraz danych dziedzinowych gromadzonych w bazie danych SIO, do obsługi organizacyjno-technicznej funkcjonowania tej bazy, powinna być wyznaczona tylko jedna jednostka organizacyjnie podległa

ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania i w związku z tym, proponuje się przywrócenie poprzedniego brzmienia art. 96 usio.

III. Zmiany w upo:

- 19.** Uzupełnienie zakresu danych, które powinny być uwzględnione w obwieszczeniu ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o ogólnopolskiej sieci branżowych centrów umiejętności, zwanych dalej „BCU”. Zgodnie z art. 8a ust. 8 upo minister właściwy do spraw oświaty i wychowania ogłasza ogólnopolską sieć branżowych centrów umiejętności w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”. Niemniej jednak w delegacji tej nie został określony zakres danych, które powinny zostać ujęte w tym obwieszczeniu. W związku z powyższym, w celu zwiększenia rozpoznawalności nowo tworzonych placówek, zasadne jest uzupełnienie delegacji o konieczność uwzględnienia w obwieszczeniu danych niezbędnych do identyfikacji poszczególnych BCU.
- 20.** Uregulowanie na poziomie ustawowym systemu informatycznego udostępnianego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wspomagającego realizację przez przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki zadań związanych z udzielaniem dzieciom i młodzieży wsparcia zarówno w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rewalidacji, jak i wsparcia edukacyjnego, tj. polegającego na uwzględnianiu w realizacji programu nauczania indywidualnych potrzeb uczniów.
- W ostatnich latach opracowano szereg bezpłatnych narzędzi diagnostycznych wspierających proces identyfikacji potrzeb dzieci i młodzieży przeznaczonych dla nauczycieli, w tym nauczycieli specjalistów. Ich udostępnienie w systemie informatycznym, zapewnianym przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, odciążą finansowo organy prowadzące przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki, bowiem narzędzia te są w pełni bezpłatne, niewymagające zakupu dodatkowych pomocy czy arkuszy. Ogólnopolskie wdrożenie tych narzędzi podniesie dostępność i jakość wsparcia udzielanego dzieciom i młodzieży. Dodatkowo w systemie informatycznym zostaną zapewnione funkcjonalności ułatwiające wykonywanie zadań związanych z udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej, wczesnym wspomaganie rozwoju dzieci oraz organizacja kształcenia specjalnego i zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, wynikających z obowiązujących przepisów, w tym wspierające pracę zespołową nauczycieli i specjalistów oraz komunikację z rodzicami uczniów i pełnoletnimi uczniami i tym samym zostaną zmniejszone obciążenia biurokratyczne kadry pedagogicznej związane z udzielaniem wsparcia. Uregulowanie kwestii dotyczących systemu informatycznego na poziomie ustawy jest niezbędne, zważywszy na kwestie dotyczące przetwarzania danych niezbędnych do przeprowadzenia identyfikacji potrzeb, a następnie zaplanowania odpowiedniego wsparcia dla dziecka/ucznia. Regulacje na poziomie ustawowym pozwolą zapewnić stabilne finansowanie i rozwijanie funkcjonalności systemu informatycznego.
- 21.** Zmiana organu wydającego zgodę na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego z zakresu kształcenia ogólnego (art. 45 ust. 8 upo).
- Aktualnie zgodę na prowadzenie eksperymentu pedagogicznego wydaje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania na wniosek dyrektora szkoły, złożony za pośrednictwem kuratora oświaty, który dołącza swoją opinię. Kurator oświaty, pełniąc bezpośredni nadzór pedagogiczny nad szkołami powinien być organem, który wyraża zgodę na prowadzenie w szkole eksperymentu pedagogicznego. Zmiana spowoduje także skrócenie czasu rozpatrywania i wydawania decyzji w tym zakresie (sprzyja decentralizacji procesu decyzyjnego). Proponowana zmiana nawiązuje do już wprowadzonych zmian dotyczących prowadzenia w szkole innowacji. W obecnym stanie prawnym szkoły są obowiązane do podejmowania działań innowacyjnych, a prowadzenie w szkole innowacji nie wymaga uzyskiwania dodatkowych opinii i zgód innych podmiotów.
- 22.** Biorąc pod uwagę konieczność stałego dostosowywania treści nauczania ujętych w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego do zmieniających się potrzeb rynku pracy (bez konieczności zmiany klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego) oraz w dodatkowych umiejętnościach zawodowych, proponuje się uproszczenie procedury wprowadzania zmian do ww. podstaw programowych oraz dodatkowych umiejętności zawodowych. Zgodnie z obowiązującymi przepisami zmiany te wymagają złożenia przez właściwego ministra wniosku. Proponuje się, aby zmiany w ww. podstawach programowych oraz dodatkowych umiejętnościach zawodowych mogły następować po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego dla danego zawodu bez konieczności składania przez tego ministra wniosku. Dzięki takiemu rozwiązaniu, zmiany w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, które nie spowodują m.in. zmian w nazwie zawodu lub w nazwie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie i tym samym zmiany klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego oraz zmiany w dodatkowych umiejętnościach zawodowych będą mogły być wprowadzane w mniej sformalizowany sposób.
- 23.** O obowiązku wyodrębniania środków w budżetach wojewodów na wspieranie na obszarze województwa

doskonalenia zawodowego nauczycieli, w łącznej wysokości 5 000 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty stanowił art. 70a ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, z późn. zm.), w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2018 r. Od dnia 1 stycznia 2019 r., na mocy przepisów art. 6 pkt 18 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, obowiązuje nowe brzmienie art. 70a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w którym zmieniono wysokość wyodrębnianych w budżetach wojewodów środków i cel, na który są przeznaczone. Zgodnie z nowym (obowiązującym od dnia 1 stycznia 2019 r.) brzmieniem art. 70a ust. 4–6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela w budżetach wojewodów wyodrębnia się środki na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa, w łącznej wysokości 12 400 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego. Ze środków tych wojewoda udziela jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym placówki doskonalenia nauczycieli zatrudniające doradców metodycznych, o których mowa w art. 183 ust. 4 upo, dotacji na finansowanie wydatków związanych z zatrudnieniem nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego. W obecnym stanie prawnym przepis zobowiązujący kuratora oświaty do opracowania programu wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia nauczycieli, wyodrębnionych w budżecie wojewody, nie ma zastosowania.

- 24.** Propozycja uzupełnienia art. 128 upo, w tym delegacji ustawowej, w zakresie oddziałów zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej. Obowiązujące przepisy odnoszą się jedynie do szkoły zorganizowanej w ww. podmiotach i jednostkach, co powoduje wątpliwości interpretacyjne zgłaszane przede wszystkim przez organy prowadzące podmioty lecznicze.
- 25.** Propozycja dokonania zmiany sposobu określenia kwoty dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników i zasad przyznawania dofinansowania określonych w art. 122 upo. W obecnie obowiązującym art. 122 ust. 3 upo został określony mechanizm ustalania kwot dofinansowania, o których mowa w art. 122 ust. 2 i 2a upo, zgodnie z którym kwoty dofinansowania podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli ten wskaźnik w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym następuje wypłata dofinansowania, wynosi co najmniej 105%. Wysokość wskaźnika Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Pierwszy raz od wielu lat waloryzacja wystąpiła w 2022 r., kiedy to wskaźnik za 2021 r. został określony na poziomie 105,1 (wzrost cen o 5,1%)%. W 2023 r. za 2022 r. wskaźnik ten wyniósł 114,4 (wzrost cen o 14,4%), a w 2024 r. za 2023 r. wskaźnik wynosi 111,4 (wzrost cen o 11,4%). Biorąc pod uwagę zgłaszane problemy z naliczaniem wysokości kwoty dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika, związane z różnym interpretowaniem przez organy przyznające to dofinansowanie (odmienne podejście gmin co do sposobu jego wyliczenia), konieczna jest zmiana ww. przepisów.
- 26.** Aktualizacja przepisów dotyczących pomocy *de minimis*, która jest związana z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianego pracownika, o którym mowa w art. 122 upo. W dniu 1 stycznia 2024 r. weszło w życie rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (rozporządzenie 2023/2831), które zastąpiło obowiązujące do dnia 31 grudnia 2023 r. rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (rozporządzenie 1407/2013). Zgodnie z informacją przekazaną przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 30 czerwca 2024 r. wygasa możliwość udzielania pomocy *de minimis* na zasadach określonych w rozporządzeniu 1407/2013. Tym samym, niezbędna jest aktualizacja przepisów (wskazujących właściwe rozporządzenie unijne), tak aby pomoc *de minimis* mogła być udzielana przedsiębiorcom na zasadach określonych w rozporządzeniu nr 2023/2831.
- 27.** Art. 164 ust. 3 upo umożliwia przeprowadzenie egzaminu klasyfikacyjnego dla uczniów, którzy przeszli ze szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, jednego typu do szkoły publicznej innego typu. Zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 sierpnia 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków przechodzenia ucznia ze szkoły publicznej, publicznej szkoły artystycznej, szkoły niepublicznej lub niepublicznej szkoły artystycznej o uprawnieniach publicznej szkoły artystycznej, do szkoły publicznej innego typu albo szkoły publicznej tego samego typu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1924), w przypadku ucznia przechodzącego ze szkoły jednego typu do szkoły tego samego typu lub szkoły innego typu, który w szkole, z której przechodzi, nie realizował obowiązkowych zajęć edukacyjnych, które zostały zrealizowane w oddziale szkoły, do której przechodzi, dyrektor szkoły zapewnia uczniowi warunki do zrealizowania treści nauczania z tych zajęć, do końca danego etapu edukacyjnego. W sytuacji gdy z powodu rozkładu zajęć edukacyjnych lub innych ważnych przyczyn nie można zapewnić temu uczniowi warunków do zrealizowania treści nauczania z obowiązkowych zajęć edukacyjnych, które zostały zrealizowane w oddziale szkoły, do której uczeń przechodzi, dla ucznia przeprowadza się egzamin klasyfikacyjny z tych zajęć. Biorąc pod uwagę powyższe zasadnym jest odpowiednie uzupełnienie przepisów art. 164 ust. 3 upo, tak aby (na poziomie ustawy) umożliwić uczniom przechodzącym ze szkoły danego typu do innej

szkoły tego samego typu możliwość przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych zgodnie z przepisami uso.

IV. Zmiany w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe oraz w ustawach zmieniających uso, tj. ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw oraz ustawie z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw:

28. Reforma ustroju szkolnego wprowadzona ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające – Prawo oświatowe, określiła m.in. nowe warunki uzyskania świadectwa dojrzałości, polegające na wprowadzeniu progu zdawalności (30% punktów możliwych do uzyskania) z jednego wybranego przedmiotu dodatkowego (na poziomie rozszerzonym albo dwujęzycznym). Zgodnie z przepisami wskazanej ustawy, od roku szkolnego 2022/2023, absolwenci szkół ponadpodstawowych, aby uzyskać świadectwo dojrzałości musieli uzyskać 30% punktów możliwych do uzyskania ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych oraz z jednego wybranego przedmiotu dodatkowego.

W latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024 do egzaminu maturalnego przystępowali absolwenci starego ustroju szkolnego (szkoły ponadgimnazjalne) i nowego ustroju szkolnego (szkoły ponadpodstawowe).

Zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- 1) absolwenci szkół ponadpodstawowych, aby zdać egzamin maturalny powinni uzyskać 30% punktów możliwych do uzyskania zarówno z przedmiotów obowiązkowych, jak i z jednego przedmiotu dodatkowego;
- 2) absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, aby zdać egzamin maturalny powinni uzyskać 30% punktów możliwych do uzyskania z przedmiotów obowiązkowych, i przystąpić do jednego przedmiotu dodatkowego.

Ustawą z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw odstąpiono, w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024, od konieczności spełnienia przez absolwentów szkół ponadpodstawowych warunku uzyskania 30% punktów możliwych do uzyskania z jednego wybranego przedmiotu dodatkowego na egzaminie maturalnym. Zgodnie z tą ustawą, w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024, absolwent szkoły ponadpodstawowej i ponadgimnazjalnej zdał egzamin maturalny i uzyskał świadectwo dojrzałości, jeżeli otrzymał z każdego przedmiotu obowiązkowego co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania i przystąpił do egzaminu z co najmniej jednego przedmiotu dodatkowego. W przypadku absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej warunki zdania egzaminu maturalnego nie uległy zmianie. Dla absolwenta szkoły ponadpodstawowej była to istotna zmiana warunków przystępowania do egzaminu maturalnego (zrezygnowano z progu zdawalności w przypadku przedmiotu dodatkowego). Powodem wprowadzenia powyższego rozwiązania było uwzględnienie skutków realizacji przez absolwentów przystępujących do egzaminu maturalnego kształcenia w warunkach stanu epidemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2, tj. realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, oraz zachowanie równości szans absolwentów nowego ustroju szkolnego przystępujących do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, tj. absolwentów czteroletniego liceum ogólnokształcącego, którzy ukończyli tę szkołę w roku szkolnym 2022/2023 oraz absolwentów pięcioletniego technikum, którzy ukończyli tę szkołę w roku szkolnym 2023/2024.

Obecnie, mając na względzie:

- 1) utrzymujące się negatywne konsekwencje sytuacji pandemicznej,
- 2) opinię Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich z dnia 31 stycznia 2024 r. oraz opinię Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych z 16 lutego 2024 r., w myśl których nie ma uzasadnienia dla utrzymania progu zdawalności w przypadku przedmiotów dodatkowych na egzaminie maturalnym ponieważ senaty poszczególnych uczelni ustalają autonomicznie w uchwałach warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia, a warunki rekrutacji koncentrują się przede wszystkim na wynikach uzyskanych z przedmiotów dodatkowych, stąd zdającym zależy na uzyskaniu z tych egzaminów jak najwyższego wyniku – znaczenie powyżej 30% umożliwiającego przyjęcie na studia na wybranym kierunku) oraz
- 3) projektowaną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych – z perspektywą sukcesywnego wdrażania począwszy od roku szkolnego 2026/2027 – kompleksową reformę kształcenia ogólnego, której integralnym elementem będą również zmiany egzaminach
– proponuje się, aby do tego czasu, tj. jeszcze na lata szkolne 2024/2025 i 2025/2026 przedłużyć odstąpienie od warunku uzyskania 30% punktów możliwych do uzyskania z jednego wybranego przedmiotu dodatkowego na egzaminie maturalnym.

Dodatkowym argumentem przemawiającym za utrzymaniem tego rozwiązania w dwóch kolejnych latach szkolnych są również zmiany w podstawie programowej kształcenia ogólnego, które wejdą w życie od roku szkolnego 2024/2025, i wynikają ze zgłaszanej przez wiele środowisk edukacyjnych konieczności ograniczenia treści podstawy programowej. Konieczne jest zatem zapewnienie nauczycielom i uczniom odpowiedniego czasu na zapoznanie się ze zmianami w omawianym zakresie i podjęcie wszystkich niezbędnych czynności zmierzających do przeprowadzenia egzaminu maturalnego w oparciu o zmienioną podstawę programową kształcenia ogólnego – zaktualizowanie informatorów o egzaminie maturalnym z poszczególnych przedmiotów, których ogłoszenie jest planowane do września 2024 r., opracowanie arkuszy matury próbnej (również na poziomie rozszerzonym), która planowana jest na grudzień 2024 r., oraz arkuszy egzaminacyjnych, które będą wykorzystane do przeprowadzenia egzaminu

maturalnego w roku szkolnym 2024/2025 i 2025/2026.

Dodatkowo wzrost wynagrodzeń egzaminatorów wynikający z podwyższenia wynagradzania nauczyciela dyplomowanego oraz wprowadzenie proponowanych rozwiązań dotyczących egzaminatorów-weryfikatorów, operatorów systemu informatycznego i utrzymania systemów informatycznych wykorzystywanych do przeprowadzania egzaminów zewnętrznych powoduje konieczność określenia limitów wydatków z budżetu państwa na system egzaminów zewnętrznych w latach 2025–2034.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Ad 1. Rozwiązania proponowane w uso dotyczące egzaminatorów-weryfikatorów są analogicznie jak w przypadku przewodniczących zespołu egzaminatorów.

W przypadku egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego środki finansowe konieczne do sfinansowania wynagrodzenia egzaminatorów-weryfikatorów i operatorów pracowni informatycznej będą pochodziły z części 30 – budżetu państwa będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Proponuje się, aby w przypadku egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, dofinansowanie wynagrodzenia egzaminatora-weryfikatora i operatora pracowni informatycznej następowało również z Funduszu Pracy w oparciu o art. 9fa uso. Roczne limity środków z Funduszu Pracy na pokrycie kosztów przygotowania i przeprowadzenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie i egzaminu zawodowego określa art. 109j ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475, z późn. zm.). Zmiany te nie wpłyną na ustawowy limit 50 mln zł określony w art. 109j tej ustawy.

Ad 2. Proponuje się wprowadzenie w uso kolejnego rozdziału 3c, w którym zostało określone, że do przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminów eksternistycznych jest wykorzystywany system informatyczny dla egzaminów ogólnokształcących (SIOEO), którego obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Centrum Informatyczne Edukacji we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi, natomiast do przeprowadzania egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie jest wykorzystywany system informatyczny dla egzaminów zawodowych (SIOEZ), którego obsługę organizacyjno-techniczną zapewnia Centralna Komisja Egzaminacyjna. Proponuje się także wprowadzenie przepisów umożliwiających przeprowadzenie części praktycznej egzaminu zawodowego z wykonaniem zadania lub zadań przy komputerze z wykorzystaniem elektronicznego systemu przeprowadzania egzaminu zawodowego.

Ad 3. Proponuje się rozszerzenie katalogu kosztów finansowanych ze środków Funduszu Pracy związanych z egzaminu zawodowego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie o koszty związane z wynagradzaniem egzaminatorów-weryfikatorów i operatorów pracowni informatycznej. Ponadto proponuje się zwiększenie, od 2024 r., wysokości kwoty przeznaczonej na dofinansowanie za jednorazowe przystąpienie do egzaminu z każdej kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie z 97 zł do 126 zł. Zmiana ta nie wpłynie na ustawowy limit 50 mln zł określony w art. 109j ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Ad 4. Proponuje się dodanie kolejnej przesłanki umożliwiającej skreślenie z ewidencji egzaminatorów egzaminatora w przypadku jego śmierci. Przesłankę o nieusprawiedliwionym nieuczestniczeniu w okresowych szkoleniach egzaminatorów, organizowanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne, proponuje się natomiast uszczegółowić przez dodanie doprecyzowania szkoleń tj. takich, do których nabór jest przeprowadzany w sposób ustalony przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej np. za pośrednictwem serwisu administrowanego przez okręgową komisję egzaminacyjną.

Ad 5. Proponuje się doprecyzowanie przepisu uso o możliwości wyboru dowolnego języka obcego nowożytnego zdawanego na egzaminie maturalnym jako przedmiotu obowiązkowego, niezależnie od tego, którego języka absolwent uczył się w szkole.

Ad 6. Proponuje się zobowiązanie absolwentów oddziałów i szkół dwujęzycznych do przystępowania do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego, jako przedmiotu dodatkowego na poziomie dwujęzycznym – z tego języka obcego, którego uczyli się w szkole na poziomie dwujęzycznym.

Ad 7. Proponuje się ujednolicenie procedury przekazywania uczniowi, słuchaczowi lub absolwentowi informacji o zamiarze unieważnienia odpowiednio egzaminu ósmoklasisty z danego przedmiotu albo egzaminu maturalnego z danego przedmiotu w części pisemnej oraz informacji o unieważnieniu – dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej będzie przekazywał informacje w tych sprawach za pośrednictwem dyrektora szkoły.

Ad 8. Proponuje się skrócenie terminu, w którym zdający lub jego rodzice mogą dokonać wglądu do zadań i udzielonych odpowiedzi – w przypadku części pisemnej egzaminu zawodowego oraz karty oceny – w przypadku części praktycznej egzaminu zawodowego z 6 miesięcy do 3 miesięcy.

Ad 9. Proponuje się uzupełnienie przepisu uso dotyczącego dopuszczania do użytku w szkole programów nauczania, w przypadku kiedy program wychowania przedszkolnego i programy nauczania do danych zajęć edukacyjnych będą

obejmować treści nauczania wykraczające poza zakres treści nauczania ustalonych odpowiednio w podstawie programowej wychowania przedszkolnego, treści nauczania ustalonych dla danych zajęć edukacyjnych w podstawie programowej kształcenia ogólnego albo treści nauczania ustalonych w formie efektów kształcenia dla danego zawodu w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego albo podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego. Proponowana w tym zakresie zmiana polega na wprowadzeniu wymogu wskazania tych treści w programach nauczania dopuszczanych do użytku szkolnego przez dyrektorów szkół.

Ad 10. Proponuje się doprecyzowanie warunków, jakie powinien spełniać podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego, określonych w art. 22ao uso, przez wyłączenie możliwości prezentacji w podręczniku treści w sposób repetycyjny, tj. takich, które służą powtarzaniu i utrwalaniu treści nauczania przez wykonywanie zadań typu egzaminacyjnego lub w sposób podporządkowany ćwiczeniu technik rozwiązywania zadań egzaminacyjnych. Dopuszczenie do użytku szkolnego będzie dotyczyło wyłącznie podręczników, które są środkiem dydaktycznym wspierającym uczniów w nabywaniu przez nich wiedzy i umiejętności określonych dla danego przedmiotu na danym etapie edukacyjnym. Wyłączone z możliwości dopuszczania do użytku szkolnego właściwego dla podręczników będą zatem opracowania przygotowane w sposób repetycyjny. Repetytoria należy traktować jako materiał edukacyjny uzupełniający.

Ad 11. Proponuje się wprowadzenie w przepisach uso obowiązku graficznego oznaczenia w podręczniku treści wykraczających poza zakres wynikający z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego przedmiotu na danym etapie edukacyjnym.

Ad 12. Proponuje się wprowadzenie obowiązku zamieszczenia w Internecie cyfrowych odzwierciedleń podręczników w postaci papierowej, dopuszczonych do użytku szkolnego przed dniem 1 stycznia 2020 r. przy ich kolejnym niezmiennym wydaniu.

Ad 14. Proponuje się doprecyzowanie przepisów art. 22at uso przez uzupełnienie katalogu przesłanek umożliwiających fakultatywnie skreślenie z listy rzeczoznawców, prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, rzeczoznawcy, który trzykrotnie nieterminowo realizuje nałożone na niego obowiązki sporządzania opinii podręcznika lub trzykrotnie odmawia sporządzenia opinii.

Ad 15. Proponuje się przeniesienie i modyfikację przepisów dotychczasowego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 sierpnia 2019 r. w sprawie warunków, jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o uzyskanie dyplomu zawodowego albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zakresie spraw objętych przepisem upoważniającym (Dz. U. z 2024 r. poz. 72) na poziom ustawowy oraz dostosowanie upoważnienia ustawowego w taki sposób, aby odpowiadało wykonaniu przepisów ustawy – zgodnie z uwagami zgłoszonymi przez Rządowe Centrum Legislacji (pismo sygn. RCL.DPUE.555.27/2023 z dnia 15 maja 2023 r.). Zmiana ma charakter porządkowy.

Ad 16. Doprecyzowanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 90u ust. 4 pkt 5 uso zgodnie z uwagami zgłoszonymi przez Rządowe Centrum Legislacji (pismo nr RCL.DPUE.553.2.2024 z dnia 11 stycznia 2024 r.).

Ad 17. Proponowane zmiany przewidują wprowadzenie obowiązku udziału przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oświatowych w krajowych i międzynarodowych badaniach edukacyjnych, z zachowaniem prawa rodziców lub opiekunów prawnych dzieci, uczniów i wychowanków w tych jednostkach albo uczniów i wychowanków pełnoletnich, a także nauczycieli i innych pracowników pedagogicznych tych jednostek do indywidualnej odmowy udziału w badaniu. Zostanie ponadto określony maksymalny okres przetwarzania i przechowywania danych zgromadzonych na potrzeby badania, a także możliwość współpracy Instytutu Badań Edukacyjnych z Centralną Komisją Egzaminacyjną i okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi w prowadzeniu tych badań.

Ad 18. W usio proponuje się dodanie podstawy prawnej do gromadzenia w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych danych identyfikacyjnych szkół i placówek oświatowych, tj. o adresach innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz o adresach miejsc innych niż szkoła, w których jest przeprowadzany egzamin ósmoklasisty i egzamin maturalny. Rozszerza się zakres danych dziedzinowych ucznia gromadzonych w bazie danych SIO o datę rozpoczęcia i datę zakończenia realizacji zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz związanych z wczesnym wspomaganie rozwoju i kształceniem specjalnym, o których mowa w art. 12 pkt 6–12 usio. Proponuje się ponadto rozszerzenie zakresu danych pozyskiwanych z bazy danych SIO przez okręgowe komisje egzaminacyjne o informację o uczęszczaniu przez ucznia do oddziału dwujęzycznego i języku obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania w tym oddziale, informację o zawodzie i kwalifikacji, o których mowa w art. 3 pkt 18c i 19 usio, w zakresie których uczeń się kształci lub absolwent kształcił oraz o informację o adresach miejsc innych niż szkoła, w których jest przeprowadzany egzamin ósmoklasisty i egzamin maturalny. Rozszerza się także możliwość pozyskiwania z rejestru PESEL do bazy danych SIO danych o dacie zgonu albo dacie znalezienia zwłok ucznia albo nauczyciela. Ponadto proponuje się przywrócenie brzmienia art. 96 usio dotyczącego jednostki wyznaczonej do prowadzenia obsługi organizacyjno-technicznej systemu informacji oświatowej sprzed

nowelizacji dokonanej ustawą z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. 1234, z późn. zm.).

Ad 19. Planowana zmiana brzmienia upoważnienia określonego w art. 8a ust. 8 upo będzie obejmować wskazanie danych, które powinny zostać określone w obwieszczeniu ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wydawanym na podstawie tego przepisu. Wśród danych ujętych w obwieszczeniu powinny znaleźć się następujące informacje:

- 1) dziedzinę zawodową określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 46c ust. 1 upo;
- 2) nazwę i adres siedziby branżowego centrum umiejętności;
- 3) nazwę organu prowadzącego branżowe centrum umiejętności;
- 4) nazwę organizacji branżowej właściwej dla dziedziny zawodowej, z którą zostało zawarte porozumienie, o którym mowa w art. 8 ust. 3a upo, jeżeli organizacja ta nie jest organem prowadzącym dane branżowe centrum umiejętności.

Ad. 20. Proponuje się dodanie w rozdziale 3 „Zarządzanie szkołami i placówkami publicznymi” upo przepisów regulujących kwestie dotyczące opisu minimalnych funkcjonalności oferowanych w ramach systemu informatycznego, procedury przyznawania dostępu do systemu informatycznego, zakresu gromadzonych i przetwarzanych danych dzieci, uczniów, rodziców i nauczycieli oraz okresu przechowywania i anonimizowania tych danych.

Podmiotem odpowiedzialnym za system informatyczny będzie minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Proponuje się również wprowadzenie rozwiązania umożliwiającego ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania wyznaczenie jednostki podległej do wykonywania zadań związanych z obsługą techniczną i rozwojem systemu informatycznego. System informatyczny będzie finansowany w latach 2024–2026 ze środków budżetu państwa i programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) w ramach projektu „Przygotowanie systemu informatycznego wspierającego poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne”. W roku 2027 i kolejnych latach system informatyczny będzie finansowany ze środków budżetu państwa. Ze względu na powyższe konieczne będzie określenie maksymalnych limitów wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadania związanego z utrzymaniem i rozwojem tego systemu informatycznego.

Ad 21. Zgodę dotyczącą eksperymentu pedagogicznego z zakresu kształcenia ogólnego, w drodze decyzji administracyjnej, będzie wydawał – zamiast ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – właściwy kurator oświaty. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania będzie organem odwoławczym od decyzji kuratora oświaty. Zmiana nie będzie dotyczyła zezwoleń na prowadzenie eksperymentu w zakresie szkolnictwa artystycznego (decyzja ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego), eksperymentów dotyczących zawodów szkolnictwa branżowego oraz zawodów nieujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego.

Zmiana wpisuje się w obecne zadania realizowane przez kuratora oświaty w zakresie m.in. sprawowania bezpośredniego nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi przedszkolami oraz szkołami (art. 51 oraz 55 upo).

Ad 22. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wprowadzenie zmian w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętnościach zawodowych dokonuje się na wniosek ministra właściwego dla zawodu. Propozycja zmiany brzmienia art. 46 upo będzie polegała na uproszczeniu procedury wprowadzania zmian w podstawach programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz w dodatkowych umiejętnościach zawodowych w taki sposób, aby odstąpić od konieczności składania wniosku przez ministra właściwego dla zawodu w przypadku zmian w podstawach programowych, które nie wymagają zmian w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego oraz zmian w dodatkowych umiejętnościach zawodowych. Zmiany w ww. podstawach programowych oraz dodatkowych umiejętnościach zawodowych byłyby wprowadzane nie jak dotychczas na formalny wniosek ministra właściwego dla danego zawodu (który wymaga m.in. dołączenia opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz opinii organizacji pracodawców reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.), ale po uzyskaniu pozytywnej opinii ministra właściwego dla danego zawodu.

Ad 23. Uchylenie art. 51 ust. 1 pkt 6 upo zobowiązującego kuratorów oświaty do opracowania programu wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, wyodrębnionych w budżetach wojewodów, po zasięgnięciu opinii związków zawodowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.

Ad 24. Uzupełnienie przepisów art. 128 upo, w tym delegacji ustawowej zawartej w art. 128 ust. 3 upo, o oddziały specjalne zorganizowane w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, czyli uspołnienie wskazanych przepisów z definicją szkoły specjalnej lub oddziału specjalnego określoną w art. 4 pkt 2 lit. b upo. Zmiana ma charakter porządkowy.

Ad 25. Proponuje się zmianę art. 122 upo w zakresie zaktualizowania kwoty dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników wynikającej z dotychczasowej waloryzacji oraz sposobu określenia kwoty dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników. Projektowany mechanizm waloryzacyjny kwot dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników zakłada, że jeżeli średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych

ogółem za rok kalendarzowy, w którym była przeprowadzona ostatnia waloryzacja, a w przypadku waloryzacji dokonywanej po raz pierwszy - za rok 2024, wyniósł co najmniej 105, to wartość tego wskaźnika podzieloną przez 100 przyjmuje się jako wskaźnik waloryzacji. Jeżeli średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem nie osiągnie co najmniej 105, wówczas wskaźnik waloryzacji ustala się jako iloczyn podzielonych przez 100 wartości średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem do momentu osiągnięcia wartości wskaźnika na poziomie co najmniej 105 w okresie od roku kalendarzowego, w którym była przeprowadzona ostatnia waloryzacja, do roku poprzedzającego termin waloryzacji, a w przypadku waloryzacji dokonywanej po raz pierwszy, w okresie od roku 2024 do roku poprzedzającego termin waloryzacji. Proponuje się także określenie procentowego podziału kwoty dofinansowania ze względu na ukończenie nauki zawodu i przystąpienie do egzaminu zawodowego lub czeladniczego oraz ze względu na zdanie egzaminu. Rozwiązanie zostało uzgodnione w Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Ad 26. Dostosowanie w art. 122 upo przepisów dotyczących pomocy *de minimis*, która jest związana z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianego pracownika, przez wskazanie nowego rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (rozporządzenie 2023/2831).

Ad 27. Uzupełnienie art. 164 upo w zakresie umożliwiającym przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych dla uczniów przechodzących ze szkoły danego typu do innej szkoły tego samego typu. Zmiana ma charakter porządkowy.

Ad 28. Proponuje się uregulowanie w przepisach przejściowych kwestii odstąpienia, w latach szkolnych 2024/2025 i 2025/2026, od konieczności spełnienia przez absolwentów szkół ponadpodstawowych warunku uzyskania 30% punktów możliwych do uzyskania z jednego wybranego przedmiotu dodatkowego na egzaminie maturalnym wraz ze wszystkimi konsekwencjami wprowadzenia tego rozwiązania. W wyniku tej zmiany konieczne będzie dostosowanie obowiązujących przepisów przejściowych dotyczących egzaminów zewnętrznych przeprowadzanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne.

Proponuje się ponadto uchylenie w art. 137 ust. 1 pkt 7–10 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw oraz ustalenie w projekcie ustawy przepisu określającego nowe maksymalne limity wydatków z budżetu państwa przeznaczonych na zadania związane z przeprowadzaniem egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, egzaminu zawodowego oraz egzaminów eksternistycznych na 10 kolejnych lat, czyli na lata 2025–2034, które będą uwzględniały zwiększone wydatki na realizację zadań związanych z przeprowadzaniem egzaminów zewnętrznych oraz utrzymaniem i rozwojem systemów informatycznych (SIOEO i SIOEZ).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Organizacja systemów edukacyjnych, w tym zasady przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, są w państwach UE regulowane przepisami prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
uczniowie szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących, techników i branżowej szkoły II stopnia	ok. 5,2 mln	dane systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30.09.2023 r.; dane CKE	Zmiany w zasadach przeprowadzania egzaminów, w tym zmiana warunków uzyskania świadectwa dojrzałości; zmiany dające uczniom przechodzącym ze szkoły danego typu do innej szkoły tego samego typu możliwość przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych; zmiany dotyczące programów rządowych wydanych na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 5 uso.
dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym, uczniowie i słuchacze poszczególnych typów szkół	ok. 6,7 mln		Regulacje dotyczące prowadzenia w szkołach badań edukacyjnych – możliwość udziału w tych badaniach za zgodą rodziców (w przypadku dzieci i uczniów niepełnoletnich).
absolwenci przystępujący do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego jako przedmiotu obowiązkowego (na poziomie podstawowym)	ok. 300 tys.		Dowolność wyboru języka obcego nowożytnego – jako przedmiotu obowiązkowego.
absolwenci oddziałów dwujęzycznych przystępujący do egzaminu maturalnego z języka	ok. 7,5 tys.		Obowiązek przystąpienia do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego – jako przedmiotu dodatkowego na

obcego nowożytnego jako przedmiotu dodatkowego na poziomie dwujęzycznym			poziomie dwujęzycznym z tego języka, którego zdający uczył się w szkole w zakresie dwujęzycznym.
zdający egzaminy z zakresu kształcenia zawodowego występujący z wnioskiem o wgląd do pracy egzaminacyjnej w odpowiednim zakresie	ok. 4 tys.		Skrócenie terminu przewidzianego na dokonanie wglądu.
dyrektorzy szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących, techników i branżowej szkoły II stopnia	ok. 17 tys.		Zmiany w zasadach przeprowadzania egzaminów.
przedszkola, szkoły i placówki oświatowe	ok. 45,5 tys.		Regulacje dotyczące udziału przedszkoli, szkół i placówek oświatowych w badaniach edukacyjnych.
nauczyciele szkół podstawowych, liceów ogólnokształcących, techników i branżowych szkół II stopnia	570 tys.		Zmiany w warunkach dopuszczania do użytku w szkole programów nauczania - konieczność wskazania w programach nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego treści wykraczających poza zakres treści nauczania ustalonych dla danych zajęć edukacyjnych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
Centralna Komisja Egzaminacyjna	1	dane własne Ministerstwa Edukacji Narodowej	Możliwość wydania dyplomu zawodowego osobom, które potwierdziły kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie nauczane w oparciu o różne podstawy programowe kształcenia w zawodach. Zmiany w egzaminach zewnętrznych.
okręgowe komisje egzaminacyjne	8		
kuratorzy oświaty, kuratoria oświaty	16		Kurator oświaty nie będzie jak dotychczas jedynie organem opiniodawczym lecz będzie organem, który jednocześnie wyraża zgodę na prowadzenie w szkole eksperymentu pedagogicznego. W ciągu trzech ostatnich lat w skali kraju: w 2022 r. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wydał 21 decyzji, w 2023 r. – 24, w 2024 r. – 13 (taką samą liczbę opinii wydały kuratoria oświaty).
Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie	1	–	Możliwość prowadzenia badań edukacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych - ułatwienie organizacji i prowadzenia badań edukacyjnych.
osoby ubiegające się o uzyskanie dyplomu zawodowego	brak możliwości oszacowania ze względu na brak dostępu do danych dotyczących liczby osób posiadających odpowiednie świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie lub świadectwa czeladnicze	–	Możliwość uzyskania dyplomu zawodowego przez osoby, które potwierdziły kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie, nauczane w oparciu o różne podstawy programowe kształcenia w zawodach albo nabyte w różnych systemach egzaminowania, tj. w systemie zewnętrznych egzaminów zawodowych i w systemie rzemiosła.

liczba młodocianych pracowników, za których pracodawca może uzyskać dofinansowanie kosztów kształcenia	24 112 młodocianych pracowników, którzy zdali egzamin zawodowy lub egzamin czeladniczy w 2023 r.	Centralna Komisja Egzaminacyjna, Związek Rzemiosła Polskiego	Możliwość uzyskania dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika.
liczba przedsiębiorców uzyskująca dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jako pomoc <i>de minimis</i>	brak możliwości oszacowania ze względu na brak dostępu do danych	–	Możliwość uzyskania dofinansowania jako pomocy <i>de minimis</i> .
liczba pracodawców zawierających z młodocianymi umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego	brak możliwości oszacowania ze względu na brak dostępu do danych	–	Możliwość uzyskania dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika.
liczba wydawców podręczników szkolnych dopuszczonych do użytku szkolnego	39	dane własne Ministerstwa Edukacji Narodowej	Zmiany dotyczące warunków dopuszczania do użytku szkolnego podręczników szkolnych.
egzaminatorzy	ok. 57 tys.	dane Centralnej Komisji Egzaminacyjnej – na podstawie egzaminów przeprowadzonych w 2023 r.	Zmiany dotyczące skreślenia egzaminatora z listy egzaminatorów.
egzaminatorzy – weryfikatorzy	ok. 50 tys.	szacunki CKE	Zwiększenie rzetelności oceniania prac egzaminacyjnych i uregulowanie kwestii wynagradzania tej grupy egzaminatorów.
operatorzy pracowni informatycznych	ok. 11 tys.		Właściwe przygotowanie do egzaminu pracowni informatycznych i wprowadzenie możliwości wynagradzania osób realizujących te prace.
rzecznawcy do spraw podręczników szkolnych	775	lista rzeczoznawców prowadzona przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania	Rozszerzenie wykazu przesłanek umożliwiających skreślenie rzeczoznawcy z listy rzeczoznawców prowadzonej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania
nauczyciele specjaliści korzystający z narzędzi diagnostycznych	ok. 11 tys.	dane systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 29.04.2024 r.	Możliwość korzystania z zestawów bezpłatnych narzędzi diagnostycznych.
dzieci (przedszkola) i uczniowie (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe), którzy uzyskali diagnozę za pomocą narzędzi diagnostycznych	ok. 300 tys.	dane systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30.09.2023 r.	Bardziej trafne określenie potrzeb i możliwości dzieci i młodzieży, dzięki wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi diagnostycznych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez reprezentatywne organizacje związkowe w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854), reprezentatywne organizacje pracodawców w trybie przewidzianym w ustawie z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) i partnerów społecznych, tj. przez:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;

- 3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 4) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. J. Popiełuszki”;
- 5) Federację Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
- 6) Komisję Krajową NSZZ „Solidarność 80”;
- 7) Komisję Krajową NSZZ Solidarność;
- 8) Konfederację Związków Zawodowych Górnictwa w Polsce;
- 9) Krajową Sekcję Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 10) Krajowy Sekretariat Pracowników Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 11) NSZZ Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Sekcję Krajową Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 13) Wolny Związek Zawodowy „Forum – Oświata”;
- 14) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 15) Związek Zawodowy Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
- 16) Związek Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 17) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 18) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 19) Alians Ewangeliczny RP;
- 20) Centrum Edukacji Obywatelskiej;
- 21) Federację Inicjatyw Oświatowych;
- 22) Federację Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT;
- 23) Fundację „Pomoc Polakom na Wschodzie”;
- 24) Fundację Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego;
- 25) Fundację Rodzice Szkole;
- 26) Fundację Rozwoju Systemu Edukacji;
- 27) Fundację SYNAPSIS;
- 28) Gdańskie Forum Rad Szkół i Rad Rodziców;
- 29) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 30) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 31) Konferencję Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych;
- 32) Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 33) Konferencję Rektorów Publicznych Szkół Zawodowych;
- 34) Konferencję Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 35) Międzynarodowy Zespół Placówek Oświatowych;
- 36) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
- 37) Ogólnopolskie Forum Niepublicznych Szkół Wiejskich;
- 38) Polską Izbę Firm Szkoleniowych;
- 39) Polską Izbę Książki;
- 40) Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół;
- 41) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym;
- 42) Polską Radę Ekumeniczną;
- 43) Polski Związek Logopedów;
- 44) Radę Szkół Katolickich;
- 45) Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 46) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 47) Stowarzyszenie Oświatowców Polskich;
- 48) Stowarzyszenie Dyrektorów Szkół Średnich;
- 49) Stowarzyszenie Dyrektorów Centrów Kształcenia Ustawicznego;
- 50) Stowarzyszenie Dyrektorów i Nauczycieli Centrów Edukacji Zawodowej;
- 51) Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”;
- 52) Stowarzyszenie „Dobra Edukacja”;
- 53) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 54) Konfederację Lewiatan;
- 55) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- 56) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 57) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 58) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 59) Pracodawców Pomorza;
- 60) Lubelską Izbę Rzemieślniczą.

Projekt ustawy został również przesłany do Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Projekt ustawy został skierowany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, Komisję Wspólną Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Radę Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Edukacji zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Wyniki z przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania zostaną opisane w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2024 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Łącznie (2024-2034)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	2,15	20,45	30,1	56,65	64,91	86,67	84,34	106,61	109,09	134,67	136,95	832,59	
budżet państwa	2,15	57,65	63,4	64,95	74,61	76,97	74,54	76,41	78,29	80,27	81,95	731,19	
JST		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Fundusz Pracy	0	-37,2	-33,3	-8,3	-9,7	9,7	9,8	30,2	30,8	54,4	55	101,4	
Saldo ogółem	-2,15	-20,45	-30,1	-56,65	-64,91	-86,67	-84,34	-106,61	-109,09	-134,67	-136,95	-832,59	
budżet państwa	-2,15	-57,65	-63,4	-64,95	-74,61	-76,97	-74,54	-76,41	-78,29	-80,27	-81,95	-731,19	
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Fundusz Pracy	0	37,2	33,3	8,3	9,7	-9,7	-9,8	-30,2	-30,8	-54,4	-55	-101,4	

Źródła finansowania	<p>1) źródłem finansowania kosztów wynagrodzenia dla egzaminatorów oraz utrzymania i rozwoju systemów informatycznych, wykorzystywanych do przeprowadzenia egzaminów, jest część 30 budżetu państwa, która będzie wymagała zwiększenia na lata 2025-2034 o kwoty wskazane w tym OSR;</p> <p>2) źródłem finansowania narzędzi diagnostycznych będzie w latach 2024–2027 w całości projekt „Przygotowanie systemu informatycznego wspierającego poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne” finansowany ze środków programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego; w latach kolejnych finansowanie będzie pochodziło w całości z części 30 budżetu państwa;</p> <p>3) źródłem dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników, o których mowa w art. 122 upo, jest Fundusz Pracy.</p>
---------------------	---

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>1. Zmiana limitów na funkcjonowanie systemu egzaminów zewnętrznych.</p> <p>I. Wszystkie wyliczenia dotyczące planowanego wzrostu kosztu wynagrodzeń egzaminatorów, przewodniczących zespołów egzaminatorów, asystentów technicznych oraz wprowadzenia do systemu funkcji egzaminatora-weryfikatora i operatora pracowni informatycznej zostały opracowane z uwzględnieniem stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego z przygotowaniem pedagogicznym w wysokości obowiązującej od 1 stycznia 2024 r., tj. 5 915 zł brutto.</p> <p>Do wyliczeń kosztów związanych z egzaminem ósmoklasisty przyjęto, że do tego egzaminu przystępuje ok. 98% dzieci urodzonych w danym roczniku, w przypadku egzaminu maturalnego jest to 90% osób urodzonych w danym roczniku (na podstawie danych Rocznika Statystycznego) oraz, dodatkowo – na podstawie danych z lat ubiegłych – inne osoby przystępujące ponownie do egzaminu maturalnego m.in. w celu uzyskania wyższego wyniku egzaminu z danego przedmiotu lub zdania egzaminu z przedmiotu niezdanego w latach ubiegłych.</p> <p>W wyliczeniach uwzględniono koszty związane z:</p> <p>1) koniecznością podwyższenia od 2025 r. wynagrodzenia egzaminatorów sprawdzających prace egzaminacyjne egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego, tj. podwyższenie stawek dla egzaminatorów za sprawdzenie i ocenienie jednej pracy egzaminacyjnej:</p>
--	---

- a) egzaminu ósmoklasisty z:
 - języka polskiego – z 0,559% stawki (33,06 zł brutto) do 0,680% stawki (40,22 zł brutto),
 - matematyki – z 0,354% stawki (20,94 zł brutto) do 0,450% stawki (26,62 zł brutto),
 - języka obcego nowożytnego – z 0,354% stawki (20,94 zł brutto) do 0,430% stawki (25,43 zł brutto),
- b) egzaminu maturalnego z:
 - a) języka polskiego na poziomie podstawowym i języka mniejszości narodowej na poziomie podstawowym – z 1,150% stawki (68,02 zł brutto) do 1,270% stawki (75,12 zł brutto),
 - b) języka polskiego na poziomie rozszerzonym, języka mniejszości narodowej na poziomie rozszerzonym, języka mniejszości etnicznej na poziomie rozszerzonym i języka regionalnego na poziomie rozszerzonym – z 0,923% stawki (54,60 zł brutto) do 1,440% stawki (85,18 zł brutto);
- 2) podwyższeniem stawek dla asystentów technicznych z obowiązującej obecnie stawki 0,540% (31,94 zł brutto) za godzinę pracy do 0,670% stawki (39,63 zł brutto);
- 3) wprowadzeniem funkcji egzaminatora-weryfikatora, wynagradzanego w sposób tożsamy do sposobu wynagradzania przewodniczącego zespołu egzaminatorów, tj. procent łącznej kwoty wynagrodzeń przysługujących egzaminatorom wchodzącym w skład danego zespołu egzaminatorów. Zaproponowano stawkę w wysokości 12% tej kwoty wynagrodzeń, nie mniej niż 400 zł;
- 4) wprowadzeniem funkcji operatora pracowni informatycznej, wynagradzanego w sposób tożsamy do sposobu wynagradzania asystenta technicznego, tj. za godzinę pracy, w tym czas potrzebny na przygotowanie systemu informatycznego do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu zawodowego przy komputerze, części praktycznej egzaminu zawodowego w modelu „dokumentacja przy komputerze” lub „wykonanie z użyciem komputera” oraz do przeprowadzenia egzaminu maturalnego z informatyki na poziomie rozszerzonym. Zaproponowano stawkę tożsamą ze stawką określoną dla asystenta technicznego, tj. 0,670% (39,63 zł brutto) stawki za godzinę pracy. W szacunkach przyjęto – na podstawie doświadczeń z lat ubiegłych i danych dotyczących przeprowadzania egzaminu w roku 2024 – następujące założenia:
 - a) czas niezbędny na przygotowanie systemu informatycznego, w tym przygotowanie stanowisk komputerowych, do przeprowadzenia części pisemnej egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przy komputerze – 3 godziny dla każdej sali egzaminacyjnej (koszt jednorazowy w skali danej sesji egzaminacyjnej, tj. 3 godziny * każda sala egzaminacyjna, w której jest przeprowadzany egzamin * 2 sesje w roku [ZIMA, LATO]); w skali kraju w ciągu roku egzamin jest przeprowadzany w ok. 12 600 sal egzaminacyjnych,
 - b) czas wynikający z liczby zmian części pisemnej egzaminu w danej sali egzaminacyjnej, w której jest przeprowadzany egzamin, podczas którego operator systemu informatycznego nadzoruje prawidłowość funkcjonowania systemu informatycznego i podejmuje działania naprawcze w przypadku awarii, rozpoczyna i kończy daną zmianę egzaminu, nagrywa wyniki egzaminu na nośnik, przekazuje dane egzaminacyjne (wgrywa dane z danej sesji) do systemu informatycznego – 1,5 godziny dla każdej zmiany; w skali kraju w ciągu roku przeprowadzanych jest ok. 43 000 zmian egzaminacyjnych w części pisemnej egzaminu,
 - c) czas niezbędny na przygotowanie systemu informatycznego, w tym przygotowanie stanowisk komputerowych, do przeprowadzenia części praktycznej egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie przy komputerze – 1 godzina ze wszystkich kwalifikacji, z wyjątkiem kwalifikacji „informatycznych”, tj. INF.03 oraz INF.04, w których na przygotowanie przyjęto 3 godziny; w skali kraju w ciągu roku przeprowadzanych jest ok. 7 600 zmian części praktycznej egzaminu z kwalifikacji innych niż „informatyczne” oraz ok. 3 300 zmian z kwalifikacji INF.03 oraz INF.04,
 - d) czas wynikający z liczby zmian części praktycznej egzaminu w danej sali egzaminacyjnej, w której jest przeprowadzany egzamin, podczas którego operator systemu informatycznego nadzoruje prawidłowość funkcjonowania systemu informatycznego i podejmuje działania naprawcze w przypadku awarii, rozpoczyna i kończy daną zmianę egzaminu – 3 godziny dla każdej zmiany (niezależnie od kwalifikacji); w skali kraju w ciągu roku przeprowadzanych jest ok. 11 000 zmian egzaminacyjnych w części praktycznej egzaminu zawodowego w modelu „dokumentacja przy komputerze” lub „wykonanie z użyciem komputera”,
 - e) czas niezbędny na przygotowanie systemu informatycznego, w tym przygotowanie stanowisk komputerowych, do przeprowadzenia egzaminu maturalnego z informatyki na poziomie rozszerzonym – 3 godziny dla każdej sali egzaminacyjnej (koszt jednorazowy w skali danej sesji egzaminacyjnej, tj. 3 godziny * każda sala egzaminacyjna, w której jest przeprowadzany egzamin * 1 sesja w roku; w skali kraju w ciągu roku egzamin maturalny z informatyki na

- poziomie rozszerzonym jest przeprowadzany w ok. 2 500 sal egzaminacyjnych,
- f) czas wynikający z przeprowadzenia egzaminu maturalnego z informatyki na poziomie rozszerzonym w salach egzaminacyjnych, obejmujący dla operatora nadzór nad prawidłowością funkcjonowania systemu informatycznego i podejmowanie działań naprawczych w przypadku awarii, rozpoczynanie i kończenie egzaminu, nagrywanie danych wytworzonych przez ucznia w trakcie egzaminu na nośnikach, przygotowanie nośników do przekazania do okręgowej komisji egzaminacyjnej – 3,5 godziny dla każdej sali,
 - g) wzrost w kolejnych latach (2025–2034) o wskaźnik inflacji określony przez Ministra Finansów w „Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” z 3 października 2023 r., tj.
 - dla roku 2025: 4,1%,
 - dla roku 2026: 3,1%,
 - od roku 2027: 2,5%.

Przedstawione powyżej propozycje zmiany wynagrodzeń egzaminatorów zostaną uwzględnione w przygotowanym w związku z niniejszym projektem ustawy projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów za udział w przeprowadzaniu egzaminów oraz nauczycieli akademickich za udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu.

- II. W wyliczeniu uwzględniono również koszty związane z utrzymaniem i rozwojem systemów informatycznych służących do organizowania i przeprowadzania egzaminów zewnętrznych, tj.:
- 1) SIOEO – systemu do przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminów eksternistycznych, utrzymywanego i rozwijanego przez Centrum Informatyczne Edukacji Ministerstwa Edukacji Narodowej;
 - 2) SIOEZ – systemu do przeprowadzania egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, utrzymywanego i rozwijanego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną.

SIOEO jest systemem informatycznym utrzymywanym i rozwijanym przez Centrum Informatyczne Edukacji MEN we współpracy z Centralną Komisją Egzaminacyjną i z jedną z okręgowych komisji egzaminacyjnych wskazaną przez CKE. System został utworzony w ramach projektu pn. „Integracja baz Danych Systemu Oświaty”. SIOEO jest systemem, za pomocą którego są przeprowadzane: egzamin ósmoklasisty (od 2018 r.), egzamin maturalny (od 2021 r.) i egzaminy eksternistyczne (od 2022 r.). W systemie zdający składają m.in. deklaracje przystąpienia do egzaminu maturalnego, sprawdzają szczegółowe wyniki egzaminów, dyrektorzy szkół i pracownicy okręgowych komisji egzaminacyjnych otrzymują raporty przedstawiające wyniki danej szkoły na tle gminy, powiatu, województwa i kraju, okręgowe komisje egzaminacyjne komunikują się ze zdającymi np. w sprawie weryfikacji sumy punktów uzyskanych na egzaminie. Obecnie niezbędne jest zapewnienie środków na:

- 1) utrzymanie systemu: konieczne zapewnienie finansowania od stycznia 2025 r.,
- 2) rozwój systemu: od 1 stycznia 2028 r. (do 31 grudnia 2027 r. prace rozwojowe są prowadzone w projekcie pn. „Opracowanie rozwiązań informatycznych wspierających cyfryzację organizacji egzaminów zewnętrznych”, współfinansowanym ze środków UE, Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego).

Z kolei, SIOEZ jest systemem informatycznym utworzonym w ramach projektu pn. „Modernizacja egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe”, prowadzonego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną w latach 2010–2015 i wdrożonym w 2018 r. Za jego pomocą jest organizowany i przeprowadzany egzamin zawodowy i egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, w tym część pisemna tych egzaminów przy komputerze. Konieczne jest zabezpieczenie środków finansowych od 2025 r. na rozwój tego systemu. W latach 2020–2024 średni koszt roczny związany z rozwojem SIOEZ wyniósł 3,5 mln zł. Środki w tej wysokości – zwaloryzowane w latach 2026–2034 o wskaźnik inflacji określony przez Ministra Finansów w „Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw” z 3 października 2023 r., tj. 3,1% dla roku 2026 i 2,5% dla każdego kolejnego roku – zostały założone w szacunkach do OSR. Do ww. 3,5 mln zł w latach 2026–2029 dodano również ogółem 16 mln zł (po 4 mln każdego roku) na rozwój systemu w zakresie kompleksowej modernizacji kodu i bazy danych.

- III. Wzrost kosztów funkcjonowania systemu egzaminów zewnętrznych wiąże się z koniecznością

zwiększenia limitów na funkcjonowanie tego systemu, które obecnie są określone w art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, dla lat 2025–2028 do wysokości określonych poniżej. Proponuje się w projekcie ustawy określenie nowych limitów dla lat 2025–2034:

- 1) rok 2025 – jest: 283 mln zł, powinno być: 388 mln zł;
- 2) rok 2026 – jest: 292 mln zł, powinno być: 407 mln zł;
- 3) rok 2027 – jest: 300 mln zł, powinno być: 425 mln zł;
- 4) rok 2028 – jest: 309 mln zł, powinno być: 437 mln zł;
- 5) rok 2029 – 456 mln zł;
- 6) rok 2030 – 495 mln zł;
- 7) rok 2031 – 510 mln zł;
- 8) rok 2032 – 515 mln zł;
- 9) rok 2033 – 519 mln zł;
- 10) rok 2034 – 524 mln zł.

Szczegółowe kategorie kosztów, które składają się na proponowany wzrost limitów na funkcjonowanie systemu egzaminów zewnętrznych, przedstawione zostały w załączniku do OSR. Dodać należy, że na proponowany wzrost limitów na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu egzaminów zewnętrznych istotny wpływ ma również znaczący wzrost populacji uczniów i absolwentów, którzy w kolejnych latach będą przystępować do poszczególnych rodzajów egzaminów, co również zostało zobrazowane w załączniku do OSR. Przykładowo, liczba uczniów i absolwentów przystępujących do egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego w roku 2027 będzie o ok. 38% wyższa niż w roku 2024.

2. Wprowadzenie regulacji dotyczących systemu informatycznego udostępnianego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wspomagającego realizację przez przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki zadań związanych z udzielaniem dzieciom i młodzieży wsparcia.

Poniżej przedstawiono tabelę dotyczącą kosztów utrzymania i rozwoju narzędzi diagnostycznych:

Rodzaj kosztów	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
hosting	650000	666250	682906	699979	717478	735415	753801	772646	791962	811761
utrzymanie IT	1500000	1537500	1575938	1615336	2155719	2209612	2264853	2321474	2379511	2438999
Razem	2150000	2203750	2258844	2315315	2873198	2945028	3018653	3094120	3171473	3250759
	rozwój z projektu UE				rozwój 500000 rocznie					

Kwoty oszacowano na podstawie doświadczeń Ministerstwa Edukacji Narodowej (w tym Centrum Informatycznego Edukacji) w zarządzaniu, utrzymaniu i rozwojowi systemów teleinformatycznych (przyjęto również wzrost kosztów w wysokości 2,5% rocznie).

Ogółem: 27,28 mln zł.

3. Zmiana sposobu ustalania kwot dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

W art. 122 ust. 2 i 2a upo zostały określone kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika. W przypadku nauki zawodu kwota dofinansowania wynosi do 8 081 zł przy 36 miesięcznym okresie kształcenia. W przypadku nauki zawodu prowadzonej w zawodach wskazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego (lista krajowa zawodów), wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika wynosi do 10 000 zł. W przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy – do 254 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia. Powyższe kwoty podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, jeżeli ten wskaźnik w roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym następuje wypłata dofinansowania, wynosi co najmniej 105%. Wskaźnik ten został przekroczony po raz pierwszy od kilkunastu lat w 2022 r., kiedy to wskaźnik za 2021 r. został określony na poziomie 105,1 (wzrost cen o 5,1%). W 2023 r. za 2022 r. wskaźnik ten wyniósł 114,4 (wzrost cen o 14,4%), a w 2024 r. za 2023 r. wskaźnik wynosi 111,4 (wzrost cen o 11,4%). W związku z powyższym kwoty te były waloryzowane rok do roku i obecnie ich wysokość w przypadku nauki zawodu kształtuje się na poziomie 10 823,78 zł, a w przypadku zawodów określonych w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na poziomie 13 394,11 zł. W przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy kwota ta kształtuje się na poziomie 340,21 zł.

Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązanie polega na wskazaniu zaktualizowanej kwoty dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników wynikającej z dotychczasowej waloryzacji oraz zmianie sposobu wyliczenia kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika. Proponuje się, aby wypłata pracodawcy kwoty dofinansowania kosztów kształcenia obejmowała wypłatę 50% kwoty dofinansowania za 36 miesięcy nauki zawodu u pracodawcy oraz przystąpienie do egzaminu przez młodocianego pracownika, a także 50% kwoty dofinansowania za efekt tego kształcenia w postaci zdanego egzaminu. Proponowana wysokość kwot dofinansowania wynikać będzie z nowo projektowanego mechanizmu waloryzacyjnego kwot dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników, który zakłada, że jeżeli średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za rok kalendarzowy, w którym była przeprowadzona ostatnia waloryzacja, a w przypadku waloryzacji dokonywanej po raz pierwszy – za rok 2024, wyniósł co najmniej 105, to wartość tego wskaźnika podzieloną przez 100 przyjmuje się jako wskaźnik waloryzacji. Jeżeli średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem nie osiągnie co najmniej 105, wówczas wskaźnik waloryzacji ustala się jako iloczyn podzielonych przez 100 wartości średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem do momentu osiągnięcia wartości wskaźnika na poziomie co najmniej 105 w okresie od roku kalendarzowego, w którym była przeprowadzona ostatnia waloryzacja, do roku poprzedzającego termin waloryzacji, a w przypadku waloryzacji dokonywanej po raz pierwszy, w okresie od roku 2024 do roku poprzedzającego termin waloryzacji.

Z informacji przekazanych przez Związek Rzemiosła Polskiego wynika, że w 2023 r. do egzaminu czeladniczego przystąpiło 17 970 młodocianych pracowników realizujących przygotowanie zawodowe u pracodawcy będącego rzemieślnikiem. Spośród tych osób, egzamin czeladniczy zdało 15 860 osób. W przypadku egzaminu zawodowego przeprowadzanego dla młodocianych pracowników realizujących przygotowanie zawodowe u pracodawców niebędących rzemieślnikami w 2023 r. z danych CKE wynika, że do tego rodzaju egzaminu przystąpiło 11 374 młodocianych pracowników, z czego 8 252 młodocianych pracowników zdało egzamin zawodowy.

Podsumowując egzaminy zawodowe i egzaminy czeladnicze w 2023 r. łącznie do obu rodzajów egzaminów przystąpiło 29 344 młodocianych pracowników, z których 24 112 osób zdało egzamin. Tym samym liczba osób, które nie zdały egzaminów wyniosła 5 232 osób, a co za tym idzie pracodawcy nie uzyskali za te osoby żadnego dofinansowania kosztów kształcenia. W związku z powyższym do wyliczenia kwot waloryzacji przyjmuje się zdawalność egzaminów zawodowych i egzaminów czeladniczych na poziomie 82%.

Zgodnie z Wytocznymi Ministra Finansów dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw, prognozowana inflacja w 2024 r. wyniesie 106,6% oraz w kolejnych 10 latach wyniesie: w 2025 r. - 104,1%, w 2026 r. – 103,1%, od 2027 r. do 2034 r. – odpowiednio 102,5% w każdym roku. Oznacza to, że kwota dofinansowania w przypadku nauki zawodu w 2025 r. wzrośnie odpowiednio do kwoty 11 538,16 zł, w przypadku nauki zawodu w zawodach określonych w prognozie zapotrzebowania na zawody szkolnictwa branżowego do kwoty 14 278,12 zł. Zgodnie z proponowanym mechanizmem waloryzacji skumulowanym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem do obliczania kwot dofinansowania, od 2024 r. waloryzacja kwot wystąpi pięciokrotnie:

- 1) kwota w 2027 r. wyniesie: w przypadku nauki zawodu – 12 368,90 zł, w przypadku nauki zawodu w zawodach z prognozy – 15 306,14 zł (w 2025 r. i 2026 r. prognozowany wskaźnik inflacji wyniesie – 107,2%);
- 2) kwota w 2029 r. wyniesie: w przypadku nauki zawodu – 12 987,34 zł, w przypadku nauki zawodu w zawodach z prognozy – 16 071,45 zł (w 2027 r. i 2028 r. prognozowany wskaźnik inflacji wyniesie – 105%);
- 3) kwota w 2031 r. wyniesie: w przypadku nauki zawodu – 13 636,71 zł, w przypadku nauki zawodu w zawodach z prognozy – 16 875,02 zł (w 2029 r. i 2030 r. prognozowany wskaźnik inflacji wyniesie – 105%);
- 4) kwota w 2033 r. wyniesie: w przypadku nauki zawodu – 14 318,54 zł, w przypadku nauki zawodu w zawodach z prognozy – 17 718,78 zł (w 2031 r. i 2032 r. prognozowany wskaźnik inflacji wyniesie – 105%).

Zgodnie z proponowanym sposobem naliczenia kwoty dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika w roku 2025 dofinansowanie kosztów kształtowałoby się w sposób następujący uwzględniający zaokrąglenia do dwóch miejsc po przecinku:

Nauka zawodu	Nauka zawodu w zawodach wskazanych w prognozie	Przyuczenie do wykonywania
--------------	--	----------------------------

		zapotrzebowania na pracowników szkolnictwa branżowego		określonej pracy
50% kwoty dofinansowania za 36 miesięcy nauki zawodu i przystąpienie do egzaminu	50% za zdany przez młodocianego pracownika egzamin zawodowy lub egzamin czeladniczy	50% kwoty dofinansowania za 36 miesięcy nauki zawodu i przystąpienie do egzaminu	50% za zdany przez młodocianego pracownika egzamin zawodowy lub egzamin czeladniczy	
5 769,08 zł	5 769,08 zł	7 139,06 zł	7 139,06 zł	362,66 zł
Ogółem: 11 538,16 zł		Ogółem: 14 278,12 zł		

Jednocześnie wprowadzenie mechanizmu dofinansowania pracodawcy części kosztów niezależnej od zdania egzaminu spowoduje, że dofinansowaniem tym zostaną również w części objęci pracodawcy, których uczniowie-młodociani pracownicy nie zdali egzaminu. Podział kwoty dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników w proporcji 50% za ukończenie nauki zawodu i przystąpienie do egzaminu oraz 50% za efekt kształcenia w postaci zdania egzaminu wynika z ustaleń z dysponentem Funduszu Pracy tj. ministrem właściwym do spraw pracy i odnosi się do możliwości finansowania dofinansowania ze środków tego funduszu. Z przeprowadzonej analizy kosztów dofinansowania opartej o prognozę liczby młodocianych pracowników realizujących naukę zawodu, przyjęto, że w 92% młodociani pracownicy realizują naukę zawodu w tzw. zawodach standardowych, 8% w zawodach z prognozy – lista krajowa, dla których przewiduje się wyższe dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych, a także w oparciu o zdawalność egzaminu zawodowego i egzaminu czeladniczego na poziomie 82% przyjęto następujące założenia:

Rok	Liczba młodocianych ostatniego roku nauki (zawód standardowy)	Liczba młodocianych ostatniego roku nauki (zawód z prognozy)	Suma kwoty dofinansowania na dany rok - obecne rozwiązanie prawne - założenie: 100% młodocianych pracowników zdało egzamin	Kwota wynikająca ze zdawalności egzaminów ogółem uwzględniająca także 50% dofinansowanie kosztów kształcenia za młodocianych pracowników, którzy przystąpili do egzaminu ale go nie zdali	Skutki dla Funduszu Pracy
2025	32318	2810	413 012 106,49 zł	375 841 016,91 zł	-37 171 089,58 zł
2026	28956	2518	370 050 758,36 zł	336 746 190,11 zł	-33 304 568,25 zł
2027	26592	2312	339 834 375,03 zł	331 515 297,20 zł	-8 319 077,83 zł
2028	30922	2689	395 176 210,18 zł	385 502 375,25 zł	-9 673 834,93 zł
2029	31302	2722	400 031 994,74 zł	409 751 120,73 zł	9 719 125,99 zł
2030	31398	2730	401 254 758,89 zł	411 003 593,01 zł	9 748 834,12 zł
2031	31323	2724	400 302 413,74 zł	430 529 594,60 zł	30 227 180,86 zł
2032	31895	2773	407 603 726,60 zł	438 382 235,90 zł	30 778 509,30 zł
2033	32931	2864	420 854 257,34 zł	475 264 850,57 zł	54 410 593,23 zł
2034	33320	2897	425 815 858,03 zł	480 867 917,12 zł	55 052 059,09 zł

W Planie finansowym Funduszu Pracy założono, że w roku 2024 dofinansowanie z tytułu dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych wyniesie 439 599 tys. zł.

Szacuje się, że z uwagi na prognozowaną spadającą liczbę młodocianych pracowników w poszczególnych latach w stosunku do liczby młodocianych pracowników ostatniego roku nauki w 2024 r. wynoszącą 42052 osób, objęcie mechanizmem dofinansowania części kosztów niezależnej od zdania egzaminu w latach 2025–2028 wygeneruje oszczędności na FP (88,5 mln zł), a kolejnych latach będzie wymagało zaangażowania dodatkowych środków w wysokości (kwoty w mln zł):

Rok	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Suma
		-37,2	-33,3	- 8,3	- 9,7	9,7	9,8	30,2	30,8	54,4	55	101,4

Planowane zmiany w zakresie Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników zostały uzgodnione z dysponentem Funduszu Pracy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
--	---	---	---	---	---	----	----------------

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Wydawcy podręczników szkolnych już od 2020 r. mają obowiązek zamieszczenia w Internecie (i zapewnienia kupującym) cyfrowych odzwierciedleń podręczników. Wprowadzenie tego wymagania w odniesieniu do niezmiennych wydań podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego przed 1 stycznia 2020 r. może się wiązać z koniecznością podjęcia odpowiednich działań technicznych zapewniających kupującym dostęp do cyfrowych odzwierciedleń podręczników.</p> <p>Ocenia się, że zaproponowany nowy mechanizm dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników oparty m.in. na wypłacie kwoty dofinansowania za ukończenie nauki zawodu i przystąpienie do egzaminu (do 50%) będzie miał pozytywny wpływ na zwiększenie liczby pracodawców uczestniczących w procesie kształcenia zawodowego, którzy w obawie o niezdany przez młodocianego pracownika egzamin, nie chcieli podejmować się realizacji przygotowania zawodowego, ze względu na zwrot poniesionych kosztów dopiero po ukończeniu nauki zawodu i zdanie egzaminu. W proponowanym mechanizmie w przypadku pracodawców, których młodociani pracownicy ukończą naukę zawodu i zdadzą egzamin, pracodawca uzyska kolejne 50% kwoty dofinansowania, co w rezultacie oznaczać będzie, że uzyska do 100% kwoty dofinansowania.</p>						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	<p>Osoby posiadające odpowiednie certyfikaty kwalifikacji zawodowych, świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie lub świadectwa czeladnicze oraz właściwy poziom wykształcenia będą mogły uzyskać dyplom zawodowy w zawodach nauczanych na poziomie technika.</p> <p>Wprowadzenie funkcji egzaminatora-weryfikatora wpłynie na podniesienie przede wszystkim jakości sprawdzania prac egzaminacyjnych, ale również na podniesienie komfortu pracy egzaminatorów „drugiego sprawdzania”, pozostałych egzaminatorów oraz przewodniczących zespołów egzaminatorów. Tożsamy cel przyświeca założeniu podwyższenia stawek dla egzaminatorów. Wprowadzenie funkcji operatora pracowni informatycznej pozwoli na wynagradzanie osób odpowiedzialnych w każdej szkole za odpowiednie przygotowanie sieci komputerowych oraz sprzętu koniecznego do przeprowadzenia egzaminu, co pozwoli uniknąć niepotrzebnych stresów zdających związanych z ewentualnymi błędami wynikającymi z nieprawidłowego przygotowania infrastruktury do przeprowadzenia egzaminu po stronie szkoły.</p> <p>Zapewnienie stabilnego finansowania utrzymania i rozwoju systemów informatycznych pozwoli na utrzymanie systemów, które umożliwiają obywatelom wykonanie szeregu czynności związanych z uczestnictwem w danym egzaminie za pomocą środków elektronicznych, np. złożenie deklaracji przystąpienia do egzaminu, sprawdzenie konieczności wniesienia opłaty za egzamin, sprawdzenie wyników egzaminu <i>online</i>, złożenie wniosku o wgląd do sprawdzonej i ocenionej pracy egzaminacyjnej. W tej chwili w CIE i CKE brak jest stałego zapewnienia środków na utrzymanie i rozwój SIOEO i SIOEZ – dwóch systemów, które umożliwiły wyeliminowanie sytuacji, w której – przed rokiem 2019 – każda OKE miała swoje własne systemy (ogółem było ich ponad 90), co znacząco utrudniało funkcjonowanie systemu egzaminacyjnego i prowadziło do różnic np. w dostępie do wyników zależnych od tego, na terenie której OKE dana osoba przystępowała do egzaminu.</p>						
osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	<p>Osoby posiadające odpowiednie certyfikaty kwalifikacji zawodowych, świadectwa potwierdzające kwalifikacje w zawodzie lub świadectwa czeladnicze oraz właściwy poziom wykształcenia będą mogły uzyskać dyplom</p>							

		zawodowy w zawodach nauczanych na poziomie technika.
Niemierzalne	–	–
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Brak.
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
<p>Komentarz: Zmiana organu wydającego decyzje – zgodę na prowadzenie w szkole eksperymentu pedagogicznego w zakresie kształcenia ogólnego nie oznacza konieczności zatrudnienia dodatkowych pracowników w KO, gdyż dotychczas kurator oświaty był organem opiniodawczym tj. musiał zapoznać się z całą składaną przez szkołę/przedszkole dokumentacją, następnie sporządzić opinię i przesłać do MEN. Teraz będzie organem, który wyda decyzję w sprawie prowadzenia w szkole/przedszkolu eksperymentu pedagogicznego.</p> <p>W skali kraju: w 2022 r. minister właściwy do spraw oświaty i wychowania wydał 21 decyzji, w 2023 r. – 24 decyzje, w 2024 r. – 13 decyzji (taką samą liczbę opinii wydały kuratoria oświaty).</p>		
9. Wpływ na rynek pracy		
Proponowane zmiany, zakładające zmianę sposobu ustalania kwot dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia, powinny mieć pozytywny wpływ na rynek pracy i przyczynić się do utrzymania zainteresowania pracodawców przygotowaniem zawodowym młodocianych pracowników.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Rozwiązania dotyczące utrzymania i rozwoju systemów informatycznych obsługujących egzaminy ogólne i zawodowe mają wpływ na informatyzację edukacji. Zapewnia to jeden wspólny system dla całego kraju, takie same rozwiązania dla wszystkich zdających, taki sam poziom dostępu do danych, takie same procedury dla każdej szkoły, każdego zdającego.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkami określonymi w projekcie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Zmiany mają przede wszystkim charakter porządkujący i doprecyzowujący istniejące rozwiązania, stąd nie jest przewidziana ewaluacja efektów zmian.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Załącznik. Szczegółowe kategorie kosztów, które składają się na proponowany wzrost limitów na funkcjonowanie systemu egzaminów zewnętrznych.		